Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Institutio linguarum hebraicae - Cod. Ettenheim-Münster 389

Ower, Joannes

[S.l.], 1636-1637

Latinae

urn:nbn:de:bsz:31-133469

Visual Library

277

Institutio Linguæ Latinæ.

Hoc est:

Principia, Rudimenta, Grammatica, Syntaxis, Dimensio Syllabarum, seu prosodia, Rhethorica, "Dialectica" compendio se tracta

à

Joanne Owen Presbytero.

Anno Domini 1637.

Litterae Latinorum.

Sunt 23. A, b, c, d, e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, x, y, z. 6. vocales a, e, i, o, u, y. caeterae consonantes. Syllaba fit ex his, una ut pluribus. Diphthongus fit ex duabus vocalibus, ae, au, ei, eu, oe, yi. Dictio fit ex syllabis, oratio ex dictionibus.

Nomen.

1. proprium sicut res certas, appellativum voces; collectivum numero singulari multorum; substantivum per se in oratione esse potest; adiectivum non potest esse sine substantivo. Interrogativum de re aliqua quaerit. Relativum ante in memoriam reducit. Redditiva, tantus, talis, tot, totidem, redduntur ut post relativa, quantus, qualis, quot. Possessivum sicut possessionem, [illegible], patriam. Gentile gentem; partitivum unum ex multis, aut multa sigillatim. Numerale sicut numerum; cardinale absolute, ordinale ordine digestum. Distributiva distributione, ut singuli bini.

Positivum simpliciter sicut, comparativum attollit, superlativum [illegible] summum [illegible]

Nomen masculinum.

collocat. nomen substantia, ut argenteus; n[omen] ...
primus. Comparativa fiunt a casu i. tertio finito,
addita or: Superlativa addito s. et simus. R
finita addunt rimus: facilis, facillimus, humilis,
Sibbe imbecillis mutat is in limus. Habe
tia ne prior raro gignunt comparativa aut
Superlativa. Composita ex facio, dico, volo,
comp. entior, superlat. entissimus.
Anomala. Bonus melior, optimus. malus peior
pessimus. magnus maior, maximus. parvus minor,
minimus. multus plus plurimus. juvenis iu-
nior. proximus, [illegible] nequam, nequior, nequissimus.
Superus, superior, supremus. exterus, exterior, extre-
mus. Inferus, inferior infimus. Cis citerior
extimus. Ultra, ulterior, ultimus. Post posterior
ultimus. prope, propior proximus. Intra, interior, in-
timus. prior primus. Ocior ocissimus. Deterior,
deterrimus. Potior, potissimus. Nomen substantia ...

masculina 1. ~~vicitia~~ nomen substantia ...
2. finium. 3. mensium. 4. finita, o, an,
in, on, er, or, os, us. ex, ex polysyllaba.

compes excip., caro, carnatio, portio; desinentia
in do, go, fœmina f. pondo, neutr. turbo,
cudo, ordo, udo, ligo, cardo masculina.
N. laver, tuber, uber
Fœmina, sindon, aëdon, alcyon, Arbor. Neutra
iter, spinther, aer, cicer, papaver, piper, siser, zingiber, verba
tor, ador, æquor, marmor. Fœmina, dos, cos,
cadaver
arbor. Neutra chaos, melos, os, epos, epos.
Fœmina, porticus, tribus, acus, manus, idus, nurus,
vannus, colus, idus, carbasus, domus, ficus pomum.
diphthongus, eremus, periodus, antidotus, papyrus,
crystallus, nardus, diametros, abyssus, synodus.
Neutra, virus, pelagus. Fœmina, thomix, ilex,
smilax, fornax, forfex, vibex, carex, supel-
lex.

Fœmina 1. Scientia fœminam. 2. Insulam, 3.
urbem, 4. Regionem, 5. nomen. 6. poësin. 7.
Arborem. 8. In a, primæ decl. 9. as. 10. es. 11. is. 12.
s, præcedente consonante. 13. x. Masculina. 1. olea-
ster. Neutra, acer, siler, suber, 2. Mascu-
lina, adria, cometa, planeta, mammona. Neu-
tra, pascha, manna, 3. Neutra, vas, fas,
nefas. Masculina, elephas, adamas, as, thiaras,

et cætera in .a decl. græcorum. Limes, pes, fo-
mes, termes, palmes, trames, gurges,
merges, poples, cespes, vepres, paries,
[illegible], [illegible], et græca quæ in es 3.æ decli-
nat. ut [illegible], panaces, [illegible]
thes, [illegible]. [illegible], [illegible], [illegible],
anguis, fustis, callis, follis, ensis, mensis,
vectis, torris, glis, postis, orbis, sanguis,
cenchris, collis, vomis, cassis, mugilis, la-
pis, vermis, fascis, canalis, unguis, cucumis,
caulis, pulvis, axis; nis finita panis, et
asse creata. Rudens, fons, pons, [illegible] an-
guis, mons, dens, chalybs, asses ~~creata~~
~~et q~~ partes quæ trans &c. Eryx, grex, spa-
dix, bombyx vermis, fornix, phœnix,
calix, coccyx, oryx, varix, calix, volvox,
[illegible], [illegible], [illegible].

A Cōis amnis, bos, hostis, antistes, iuve-
nis, vates, patruelis, infans, affinis, miles,
civis, cliens, sacerdos, comes, canis, sus, dux

autor, parens, municeps, conjux, adole-
scens, auctor.

Neutra. 1. desinentia in um. 2. ma, tertiae declin. 3. e. 4. I. 5. V. 6. C. 7. D. 8. L. 9. T. 10. en. 11. ar. 12. ur. 13. us. 3.ª decli. 14. ter. fama, aloë, et alia graeca, masc. pugil, sal, sol. hymen, ren, splen, lien, attagen, pecten, li chen. furfur, vultur, turtur. Lepus, mus, pus in compositis, tripus. fama, lagopus herba volucris, palus, subscus, virtus, salus pecus, udis, vicus, servitus, iuventus, senectus, laus, fraus.

Declinatio 1. a, ae, ae, am, a. a. ae, arum, is, abus, as, ae, is, abus. e, es, e, en, e, e. ae &c. 2. er, ir, ur, us, um. i, o, um, e, i, o. i, orum, is, os, a, i, a, is. filius et propria in ius, vocativo habent finale i. 3. o, n, r, as, es, is, os, us, ps, rs, ps, rs, x. is, i, em, im, burris, securis, pelvis, ravis, securis, sitis, tussis, vis, naevis. vocat. o &c. e, quae habent ac. in, et neut. al, ar, e; habent i. addo, plurimi, strigili, canali, vigori, fa- re, nectare, hepate, iubare, &c. in ut e, fe re, gigante, nave, &c. amne, igni, imbre, sup-

pellatili. 2l. es: um; ia; ium, ibe gen.
tam non reglientia, et quae ablatiui
adde, Samnitium, linteum, vbertinum, atrium,
vertitiuum, fornaium, et monast. llaba gen.
duas Assonantes erunt, trabs, Seps etc. Aeg. is,
lis, mus, nix, vox, os, fauces. vm sunt va.
res, chrarum, inops, memor, Supellex
vebg, vber, hyms. Dat. ibus. Bobg bubg. is,
pipetasmatis etc. Ac. es. is, eis. omnes, vile
is. a. es. bg. 4. us, us, ui, um, us, u. us,
uum, ibus. Artubg. arcubg laeubg partu
bg, specubg, tribubg. us, us, ibg, ubus. u. a
um, ibg, ua, ua, ibg. 5. es, ei, ei, em, es,
e. es, ex, ebg, es, es, ebg. Genitiuo, dat. ablat.
plis, pl. rex, rebg. dies diebg singulati

Pro.
Is. Alter, e. alterius. d. alteri. Alius, alia aliud.
Solus, ius. i. totus, ius. i. unus ius. i. ullus. ius. i. Nullus
lus. ius. i. neuter, ius. i. uter. ius. i. uterque, uterque
14. Alteruter, alterutrius, et alterius utrius.
i. etc, utrius, utrelibet, utriusque. 3. Acer,
acris, acre; sic alacer, celer, equester

Volucer, Silvester, Saluber. Brevis, breve. Audax.

Anomala. Domg. i, us, ui, um, us, o. i, us. os, uum. ibg. as, us; us, ibg. Duo, a, o; os, os, os. obg, abg, obg; os, o. as, o. o, a, o. obg, abg, obg. Ambo, a, o. os, as, os; obg, abg, obg, os, o; as, o. o, a, o. obg, abg, obus.

Singli tm declinant, aux, nsq, aer. Pli tm, cani, castra, calenda, mania. Singli masculina, pli neutra; Sibilg baltheg. Sing. fema, pli neutra, corbas. Sing. neutra, pli masc. argos. Sing. 3.ae pli 2.ae declin. vas. Sing. 2.ae pli 3.ae iugerg. Nec declinant, Semi, nihili, pondo; pli, pondera. Gen. acc. voc. Tantundem, tantidem. nom. vriat. ope. 3. obliquos, opis, ope, ab ope. 3. Repetundarg, a re=petundis. 1. Infitias, Sponte, natu.

Pronomen.

Loco nois positu certa psonam sicat. 1. Pri=mitiua. Ego, mei, mi mi, me, me; nos, nrm

nri, nobis, nos, vobis. Tu, tui, tibi, te, tu,
te; vos, vrm vri, vobis, vos, vos, vobis. Sui,
sibi, se, se; sui, sibi, se se. Hic, haec, hoc;
hg, hujus, huic hac hoc hunc hanc hoc hac hoc; hi, hae, haec,
hor, har hor, his, hos has haec, his. Iste, a, ud,
ig, i, um, am ud, e, a, o; i, ae, a, orum arum orum, is or
ar, a, is. Ille, a, ud. Ipse, a, um. is, ea, id. Idem
eadem idem. 2. Derivativa; meus, tuus, suus,
nr, vr, nras, vras. 3. Pronomina. Qui, q
q, cujus, cui, quem quam quod, quo qua quo. Qui quae quae
quorum, quibus, quos, quas, quae, quibus. Quis quae
quid, cujus, cui, quem quam quid, quo qua quo.
Quisnam, quispiam,
quis, ae, abg, er, ar, ae; eie, er, ibg. Quisnam, quispiam, quisque,
qsq, qsp, qsqs qdqd. Aliquis, aliqua, aliquid, aliqui.
qd. ecqs, qilq. Neque, sive. Quicunque, qualis,
unusquisque,
quilibet. quis. Omnesque unusque
ecquisnam.

Verbum.

Activum o, finitum passivum fit additor.
Passivum or finitum activum fit r, abiecto.
Neutrum m, ut o, finitum passivum non gignit.

Com[m]une ex finitu activi et passivi [signi]ficationem h[abe]t. Deponens ex finitu activi et neutri [signi]ficationem h[abe]t. Inchoativum fiat [a] n[eutr]o atq[ue] acti[vo]. calesco. Perfectum, [a] perfecta. [a]leo. meditat[ivum]. [de]sinuit, meditoem; esurio. frequentativum fre[qu]entaoem iteroeque; rogito. Diminutivum, [d]iminuitq[ue] id ad quod actum [est]. Sorbillo, a sorbeo.

1. Amo, as, at, amus, atis, ant. Amaba[m], bas, bat, bamus, batis, bant. Amavi, visti, vit, vimus, vistis, verunt, vere. vera[m], as, at, eramus, atis, ant. Amabo, bis, bit, bimus, bitis, bunt. Ama, ato, et, emus, ate, atote, ent. amato tu, ato ille; atote, anto. Utinam amarem, res, ret, remus retis, rent. Amaverim, ris, rit, rimus, ritis, rint. Amavissem, es, et, emus, etis, ent. Amem, es, et, emus, etis, ent. Cum Amem, es, et, emus, etis, ent. Amarem, res, ret, remus, retis rent. Amaverim, ris, rit, rimus, ritis, rint. Amavissem, es, et, emus, etis, ent. Amavero, ris, rit, rimus, ritis, rint. Amare, visse, urum, ram, rum, esse. Amandi, do, dum. Amans. Amatum, amatu. Amaturus, ra, rum. 2. Doceo es et, emus, etis, ent. Docebam, as, at, amus, atis, ant. Docui

sti, it; mus, is, erunt ere. Docuerā, as, at; amus
atis, ant. Docebo, bis, bit; bimus, bitis, bunt. Doce
eto, eat; eamus, ete, tote, eant. Doceto tu, eto ille
etote, doceto. Utinā docerē, res, ret, rēmus retis,
rent. Docuerim, ris, rit; rimus, ritis, rint. Docu
issem, es, et; emus, etis, ent. Doceā, eas, eat; eamus
eatis, eant. Cū doceā, as, at; eamus eatis, eat.
Docerē, res, ret; rēmus retis, rent. Docuerim, ris,
rit; rimus, ritis, rint. Docuissem, es, et, emus etis,
ent. Docuero, ris, rit; rimus, ritis, rint. Docere,
docuisse, docturū, rā, rum. Docendi, do, dū. Do
ctū, doctu. Docens, docturus. 3. ~~Indic~~ Lego,
is, it; imus, itis, unt. Legebā, bas, bat; bamus, batis,
bant. Legi, sti, it; imus, istis, erunt ere. Legerā
as, at; amus, atis, ant. Legā, es, et; emus, etis
ent. Lege, ito; at; amus, ite ote, ant. Legito
tu, ille, Legitote legunto. Utinā Legerē,
res, ret, rēmus, retis, rent. Legerim, ris, ri
rimus, ritis, rint. Legissem, es, et; emus etis,
rimus, ritis, rint. Cū legā, as, at;
Legā, as, at; amus, atis, ant. Legerē, es, et; emus, etis
amus, atis, ant. Legerē, es, et; amus, etis

Legerim, is, it; imus, itis, int. Legisse, es, et,
emus, etis, ent. Legero, is, it; imus, itis, int.
Legere, isse; iturum, ram, rum. Legendi, do, dum.
Lectum, tu. Legens, Lecturus, ra, rum. 4. Au-
dio, is, it; imus, itis, iunt. Audiebam, bas, bat,
bamus, batis, bat. Audivi, visti, vit; vimus,
vistis, verunt, vere. Audiveram, ras, rat;
ramus, ratis, rant. Audiam, es, et; emus, etis, ent.
Audi, ito; at; audiamus, ite ~~autote~~ ant; audito tu, ille.
auditote audiunto. Utinam audirem, es, et;
emus, etis, ent. Audiverim, is, it; rimus, itis,
rint. Audivissem, es, et; emus, etis, ent. Audiam,
as, at; amus, atis, ant. Cum audiam, as, at; amus
atis, ant. Audirem, res, ret; remus, retis, ret.
Audiverim, ris, rit; rimus, ritis, rint. Audi-
vissem, es, et; emus, etis, ent. Audivero, is, it;
rimus, ritis, rint. Audire, visse, iturum, ram, rum.
Audiendi, do, dum. Auditum, tu. Audiens;
auditurus, a, um.

Passivum 1. Amor, aris are, atur; amur,
amini, antur. bar, baris bare batur; bamur, ba-
mini, bantur. Amatus, a, um, fui, i, it, tis, ta,

fuing, istis, erūt, ēre. Amatg, a, um, fue
ras, rat; amati, æ, a, eras, atis, ant. Ama
bor, beris, re, bitur; bimur, bimini, buntur.
Amare ator, etur; emur, amini inor, entur.
Amator tu, ille; amamini, amantor.
Utinā amarer, reris rere, retur; rēmur, rēmini
rentur. Amatg, a, um sim fuerim, is, it, sit
rentur. Amatg, a, um ēsse fug
re, a, sumg, itis, int. Amatg a, um, ēre, fuero,
ste, es, et; ti, tæ, ta, emg, etis, ent. Cu amer, eris,
eris, etur; amur, emini, entur. Amarer, reris,
re, etur; emur, emini, entur. Amatg a, um
re, retur; rēmur, rēmini, rentur. Amatg, itis,
sim fuerim, is, it; ti, tæ, ta, img, itis,
int. Amatg, a, um, ēssem fuissem, es, et; ti, tæ,
ta emg, etis, ent. Amatg, a, um, ero fuero,
ro, is, it; ti, tæ, ta, img, itis, int. Amari. A
matū, am, um, ēē fuisse. Amatū iri, ..
amandū, dam, dum ēē. Amatg, a, um.
Amandg, a, um. 2. Doceor, eris ere, atur,
emur, emini, entur. Docebar, ēris re, atur,
bāmur, bamini, bantur. Doctg, a, um; i, a, a,
Docebor, beris, re, bitur; bimur, bimini, buntur.

Docere, etur, eatur; eamur, emini, ntur, antur.
Docetor tu, ille; doceminor, centor. utinam
docerer, ris re, retur; remur, remini, rentur.
Doctus, a, um, sim, fuerim, rem fuissem.
Docear, aris, re, atur; amur, amini, antur.
Cum docear, ris, re, atur; amur, amini, antur.
Docerer, ris re, retur; remur, remini, retur.
Doctus, a, um, sim fuerim, rem fuissem.
Doceri, tum iri, doctum, a, um esse, fuisse. &c. Doceri, tibi, a, um esse fuisse. Doctum iri, ut docendum, am, um esse.
Doctus, a, um. Docendus, a, um. 3. Legor,
is, e, itur; imur, imini, untur. Legebar, aris,
re, atur; bamur, bamini, bantur. Lectus, a, um,
sum, fui; eram fueram. Legemur, eris, re,
etur; emur, emini, entur. Legere, itor, atur;
amur, gimini, iminor, antur. Legitor tu,
ille; Legiminor, guntor. utinam Legerer,
ris re, retur; remur, mini, entur. Lectus, a, um,
sim, fuerim, essem, fuissem &c. Legar, ris
re, atur; amur, amini, antur. Cum Legar
re, atur; amur, amini, antur. Legerer,
ris, re, retur; remur, remini, retur. Lectus, a, um,
ris, re, retur remur, remini,

Sim fuerim, eem fuissem, ero fuero. &c.
Legi; Lectu, am, um, &c fuisse. Lectu
iri, ut Legendu, am, um &c. Lectus, a, u.
Legendus, a, um. 4. Audior, ris, e, itur; au
dimur, i, itur. bor &c. Auditus a, um, &c.
Audior, eris re &c. Audire, ebor, atur.
Audiamur, audimini, minor antur. Audi
tor tu, ille; Audiminor, audiuntor. Vti
nam audirer, ris re &c. Auditus a, um. &c
Audiar &c. Cum audiar &c. Audirer &c.
auditus &c. Audiri, auditum &c; auditum iri
audiendu &c. Auditus, a, um. Audien
dus, a, um.
Sum, es, est; sumus estis, sunt. eram, eras, e
rat, eramus eratis, erant. Fui, fuisti, fuit, fuimus
fuistis, fuerunt vel fuere. Fueram, as, at; amus
atis, ant. Ero, ris, it; imus, itis, unt. Es vel e
sto, sit; simus, este vel estote, sint. Esto tu
ille; estote, sunto. Vtinam essem, es, et; em
etis, ent. Fuerim, is, it; imus itis, int.
fuissem, es, et; emus etis, ent. Sim, sis, sit;
simus sitis, sint. Cum sim, sis, sit; simus, sitis

sint. esse &c. fuerim &c. fuisse &c.
fuero &c. Esse; fuisse; fore, i. futurum, ram,
rum esse. Futurus, ra, rum.

Possum, potes, potest; possumus, potestis, possunt, pote-
ram &c. potui, potuisti, &c. potueram &c. potero &c.
Fac possis. utinam possem &c. potuerim &c.
potuissem &c. possim &c. Cum possim &c. possem,
potuerim, potuissem, potuero. Posse, potuisse.

Fero, fers, fert; ferimus, fertis, ferunt.
ferebam &c. tuli &c. tuleram &c. feram &c.
fer, ferto, ferat; feramus, ferte, ut fertote,
ferant. Ferto tu, ille; fertote, ferunto.
utinam ferrem &c. tulerim &c. tulissem &c.
feram &c. Cum feram &c. ferrem &c. tulerim,
tulissem, tulero &c. Ferre; tulisse. Laturum,
am, um, esse. Ferendi, do, dum. Latum, tu.
Laturus, ra, rum. Feror, ferris, re; fertur; fe-
rimur, imini; feruntur. Ferebar, baris, bare &c.
Latus, ta, tum &c. Ferar, fereris, re; feretur &c.
Ferre, fertor, feratur; feramur, ferimini ut
ferre, fertor, feratur. Fertor tu, ille. Ferimi-
nor, ferantor.

nor, ferutor. utinā ferrer, ferreris, &c;
ferret &c. Latus, a, um. &c. Ferar, aris, &
atus &c. Cū ferar &c. ferrer &c. Latus &c
ferri. Latum, am, um, esse vel fuisse. Lati
iri vel ferendum esse. Latus, a, um. F
a, um.

Volo, vis, vult; volumus, vultis, volunt.
volebā bas, bat &c. volui, voluisti, voluit
voluerā &c. volam, les, let &c. fac velis.
utinam vellem, es, et &c. voluerim &c. vo
luissem &c. velim &c. Cū velim, vellem
voluerim, voluissem. voluero. velle. v
luisse, volens.

Nolo, nō vis, nō vult; nolumus nōnvultis,
nolunt. Nolebā. Nolui. Noluerā. Nolam, n
les &c. Noli, nolito, nolite. Nolimus; nolit
nolitote, nolint. Nolito tu, ille. Nolite
nolunto. utinā nollem, les &c. Noluerim. No
se. Nolim. Cū nolim. Nollem. Noluerim.
Noluisse. Noluero. Nolle, Noluisse. No

Malo, mavis, mavult, malumus, ma
vultis, malunt. Malebā. Malui. Malu
ram

rem. Sic malis. vtinã mallẽ, malue-
rim, maluisse. malim. Cũ malim, mallẽ,
maluerim, maluissẽ, maluero. malle, maluisse.

Edo. ferè vt 1 ero flectit, Edo, edis vt
es, edit vt est, Ede, vt es, edat. edito tu
ille, vt esto. vtinã ederẽ vt eem, vt eem,
ees, eet, emus, eetis, eent. Edere vt ee. Editur
vt estur.

Comedo, co malis et come, comedit vt
comest. Comedito tu, ille, vt comesto, &c.

Fio, fis, fit, fimus, fitis, fiunt. fiebã, factus a, um.
fiã, fies, et. fac fias, fiat. fiamus, fiatis, fiant,
vtinã fierẽ, es, et. factus a, um. fiam, as, at.
Cũ fia. as, at. fierẽ, res, ret. factus a, um.
fieri. factũ, a, um, esse vt fuisse. factu
iri, vt faciendũ esse. factus a, um. faciendus
a, um.

Dic, duc, fac, e, in compositis amiserũt.
Pradic, deduc, calefac. Composita ex facio
nisi mutantia, e, seruant, effice, confice.

Eo, is, it, imus, itis, eunt. ibã, ibas, ibat, ibo
bis, ibit. Eundi, do, dũ. iens, euntis &c. itandio.

Sic adeo, abeo, exeo, obeo, redeo, subeo,
Et queo, nequeo, haec tu caret gerundijs
et participijs.

Memini, meministi, meminit, meminimus, meministis, meminerunt, ut mare. meminerã. meminero. te
vtinam meminerim, meminisse. Cum meminerim, meminisse. meminero, memi-
nisse.

+ Odi, odisti, odit, odimus, odistis, oderunt, ut odere. oderã. oderis, oderit. oderitis,
oderint: vtinã oderim, odisse. Cum oderim, odisse. odero. odisse. Sic flectitur novi.

Coepi, ut coeptus sum, coepisti, coepit; coe-
pimus, coepistis, coeperunt, ut coepere. coepa-
coeptus eram. Coeperis, coepit. Coepitis, coeperint.
vtinam coeperim ut coeptus. Coepisse, coeptus esse.
Cum coeperim, coepisse, coepero, coeptus ero.
Coepisse, ut coeptus, coepta, coeptum esse.
fuisse. Coepturum, am, um, esse. Coepturus a, um
Coeptus, a, um.

Inquam, inquis, inquit; inquimus, inquiunt. inque[?]

Ingesti. Inges, inget. Ingerie, ingeto. Ingriens.

Fio, ais, ait, aiunt. aiebā aiebas, aiebat, aiebāt, aiebatis, aiebāt. Ai. Utinā, cū, aias, aiat. Aiens.

Utinā, cū, forē, fores, foret, forēt. Fore.

Ave, avete, avere, Salve, Salvete, Salvere.

Cedo. i. da, ut dic.

Infit. i. incipit, ut inqt.

Ovat. ovans.

Defit, defieri.

Faxo. i. faciā. utinā, cū, Fexerim, faxis, faxit, faxitis, faxint.

Ausim, ausis, ausit.

Edim, edim. i. edā comedā.

Duis, duit, duint. i. des, det, dent.

Perduint. i. pdat.

Pœnitet, tebat, tuit, tuerat, tebit, teat, utinā pœniteret, tuerit, tuisset, teat. Cū, Pœniteat, teret, tuerit, tuisset, tuerit.

Pænitere, tuisse, tendi, do, du; tens, Pugnatz &c. Pugnari. Pugnatu esse vel fuisse. Pugnaturire.

Coniugatio 1.a

Præterito avi, supino atum. Ut neco, 10: posita enecui, enectu. Cubui, crepui, -etum, domui, sonui; itum, discumbo 3.æ ciug. ui, itum. ...tur incubatur, domatur, crepatur, vetatur, tonatur, sonatur fricatur tuqm à supi... no vi atum. Ste cubas, domas.

Dimico, avi, atum; micui, tum. Fricui frictum; secui sectum; lavi, lotum, lavatum; potavi potatum, potum. Juvo, iuvi tum; dt adiutum. plicui plicitum; explicavi, atum, cui, itum. Sup plicavi, duplicavi, triplicavi, atum.

Dedi, datum; venumdedit, circumdedit, pessumdedit, satisdedit, atum. Condo, vendo, tradidit, ditum.

Steti, statum. Composita stiti, stitum, atum.

2.a Monui, itum; taceo, itum. Torrui, tostum. Sorbeo ui sorpsi, vi tum. Docui doctum; tenui tentum

Censui censu; miscui mistu. Timui, valui,
Carui, placui, dolui; itu; iacui, calui, nocui,
parui, itu. vidi, visu; sedi sessu; indi insu.
Stridi. momordi, morsu; spopondi sponsu,
totondi, tonsu; pependi, pensu; mansi mansu;
Prominui, immini, eminui. Haesi, haesu;
Suasi suasu, mulsi mulsu; arsi, arsu; tersi,
tersu; mulsi, mulsu, risi risu; torsi tortu;
iussi iussu; indulsi, indultu. Ursi, fulsi,
tursi, alsi; Luxi; luxi; frixi. Auxi, auctu.
Vievi, vietu, flevi fletu, nevi, netu, de
Obsolui insolitum
levi, deletu. Civi, citu. Olevi, itu. Obsolevi,
exolevi, etu. Adolevi, adultu. movi motu;
fovi, fotu; cavi cautu; favi fautu. Flavi, livi,
pavi, fervi; conivi, conixi. Ausus gavisus solitus.
3.a Conspexi, allexi, ectum. Elicui, elicitu.
feci factu, ieci iactu; fodi fossu; fugi fugitu;
Sapui, sapij. Cupivi cupitu. Cepi captu.
rapui, raptu. Peperi partu, paritu. Excussi,
concussi, cussu. Diluo, dilutu. Rui, ruitu;

vinxi, vinctu. Struxi structu; fluxi fluxu;
Congrui, lui, metui, plui, annui renui,
batui, ingrui, congrui. Bibi, bibitu; Scabi,
lambi. Scripsi scriptu; nupsi, nuptu. Vi-
ictu; duxi, ductu; pressi, pressu; vixi victu;
dixi, dictu. Novi notu; gemi, getu; Sue-
ni, Suetum; Agnitu, cognitu. Pavi, pastu;
didi, peposci, dispositum, composui. Desi-
do, defensu; undi rusu; fundi fusu; Scidi
scissu; fidi fissu; pandi, passu; Tutudi
tunsu; retunsu. Cecidi casu; cecidi cae-
tetendi, tensu, tentu; pependi, pensu.
Rasi, sidi, stridi. Clausi, lusi, rosi, trusi,
divisi, plausi, rasi, lusi, sum. Evasi, sum.
cessi, cessu. Planxi, planctu; extinxi, ex-
finxi, finctu. Strinxi strictu; pinxi, pictu; finxi,
fictu. Tetigi tactu; egi actu. Pepigi, pactu.
panxi, pegi, pactu; impegi, compegi. Legi lec-
ctu; fregi fractu. Neglexi, neglectu; illexi,
illectum; dilexi, dilectu. Prodegi, degi, Sur-
expunxi. Sparsi sparsu
pupugi punctu;

mersi, mersu; tersi, tersu. Fixi, fixu;
frixi, frixu. Anxi. Traxi, tractu; vexi, ve
ctu; minxi, mictu. Molui, molitu. Colui,
consului, ultu; occultu; alui, altu. Ante
cellui, praecellui, excellui. Percussi, puli,
pulsu. Repuli, pulsu; fefelli, falsu. Velli,
vulsi, vulsu. Sustulit, sublatu. Salij,
salsu; Psalli; emalui, volui, nolui, tre
mui. Demsi, demptu; promsi, promptu; su
msi, sumptu; compsi, comptu. Emi, emptu.
pressi, pressu. Posui, positu; genui, genitu;
cecini, cantu; gemui, gemitu. Sivi, situ;
Stravi, stratu; sprevi, spretu. Crevi; de
crevi, decretu. Contempsi, contemptu.
Livi, linii, levi, litu. Scalpsi, scalptu;
carpsi, carptu. Strepui, strepitu; rupi, ru
ptu. Liqui; reliqui, relictu. Coxi, coctu; texui,
textu; gessi, gestu; cucurri, cursu; essui,
essitu. Tuli, latu; ussi, ustu; vexi, vectu.
emissatu. Discessi, discessu. vissi, visu; mi
ssi. Pinsui, pinsitu, pistu, pinsu. plexi

plexu; flexi, flexu; nexi, nexu, pexui, pexu; nexui, nexu. petiui, petitu. Ster tuit. messui, messu; misi, missu; vexi, vexu; stiti, statu; restiti, restitu. visi victu; volui, volutu; texui, textu, sol ui, solutu.

4° polivi, politu; fastidio, fastidi tu. veni, ventu; sepelivi, sepultu; sin ...; amixi, amictu. Apui, a ... sanxi, san ctu. Compsi, repsi ... sepsi, septu; ... sensi, sensu; ... vinxi vinctu; farsi, far tu; fulsi, fultu; sparsi, sparsu; ... tu; varii, variu; salui, saltu; ... ...

Vereor, veritu. Reor, ratu; nanciscor ... ratu; ordior, orsu; utor, usu; fateor, fas su; proficiscor, profectu; metior, mensu; pa ... ciscor, pactu; comminiscor commentu; adipi scor adeptu; ulciscor ultu; experior, ex ... obliviscor, oblitu; labor, lapsu; ... pertu;

Sceror, misertu; loquor, locutu; sequor secutu; quæror, questu; nitor, nixu, nisu; gradior, gressu; fruor, fruitu; morior mortuu, moriturus; nascor, natu, nasciturus; orior, ortu, oriturus.

Cucurri, pupugi; procucurri, repupugi. Astiti, reddidi, repopasci, edidi.

Carent præteritis et supinis, elisoreo, ferio, polleo, vado, ambigo, sileo, ...; liceo, fatisco, furio, mareo, aveo, ringor, aio, vescor, liquor, medeor, reminiscor; tepesco, mitesco, cenaturio, dicturio. Esurio, esurii, esuritu.

Participium.

1. Præsentis temporis fit à prima persona præteriti imperfecti, bam, vel bar, mutando in ns. 2. Dus à tis. 3. us à posteriore supino. 4. Rus, à posteriore supino, mutando u, in rus.

Præpositio.

Accusativu. Ad, apud, ante, adversus ut

adversu, cis, citra, circiter, circa, cir-
cu, erga, extra, intra, inter, infra, iuxta, ob,
penes, per, post, praeter, prope, propter, secundum, secus, supra, trans,
versus, ultra, usque. Abl. A, ab, abs, absque,
cum, coram, clam, de, e, ex, pro, prae, palam,
sine, tenus. Utroque: in, subter, super. Accusativum
et abl. in, sub, super, subter. Coniunctio-
nem, cum, dum, si, ac, se.

Adverbium.

1. Comparandi; magis, minus, fortius. 2.
Congregandi, simul, una, pariter. 3. Confirmandi, pro-
fecto, sane, certe. 4. Demonstrandi. en, ecce.
5. Dubitandi, forsan, forsitan, fortassis, for-
tasse. 6. Dissimilis, aliter, secus. Eligendi, potius.
imo. 8. Eventus, forte, fortuito. 9. Horta-
ndi, eia, age, agedum, agite. 10. Interrogandi,
cur, quare, quamobrem. 11. Intendendi,
acriter, splendide, vehementer. 12. Loci, hic,
huc, hac, horsum. 13. Negandi, non, neque, minime,
haud, haudquaquam. 14. Numeri semel, bis, ter, saepe.
rarius, multoties. 15. Optandi, utinam, o utinam.

ô Si. 16. Ordis, prim, deinde, postremò. 17. Prohibendi, ne. 18. Qualitatis, prudenter, pitè, eleganter. 19. Quantitatis, parum, multum, satis, nimium. 20. Remittendi, sensim, remissè, paulatim. 21. Respondendi affirmè, etiam, ita, nae, quin? 22. Separandi seorsim, separatim. 23. Similis, sic, sicut, ut, uti. 24. Temporis, Hodie, cras, perendie, heri, nudius tertius. 25. vocandi, O heus, eho. 26. Aestimandi, vili, caro. 27. Excludendi, tam, tum. 28. Explanandi, nimirum. 29. Reium plane, parte, ferè, ferme.

Interiectio.

1. Admirantis, papae, ô vah. 2. Ironiae, Hui. 3. Reprehendentis, Atat. 4. Doloris miserecordis, Ah, heu, hei. 5. Eiulantis, Ho, ho. 6. Exclamatis, Prô, ô. 7. Execrantis, Nefas, infandum. 8. Exultantis, vah. 9. Irridentis, ô quaeso. 10. Laetitiae, Euax. 11. Laudantis, Euge. Lugentis, Hoi, hei. 12. Miserantis

minantis. Va. 13. Reiicientis, Apage, Apagesis. 14. Suspirantis, Hah.

Coniunctio.

1. Aduersat. etsi, tametsi, quamquam, quia. 2. Copulatiua, ac, atque, et, que. 3. Collectiua, Ergo, igitur, ideo, quiddam, quapropter, itaque. 4. Causal, Nam, namque, siquidem, quia, quam, enim, etenim, propterea, ... 5. Disiunctiua, vel ve, siue, aut, nec. 6. Expletiua, quidem, equidem,

praeeunt, Aut, ac, atque, at, ast, ut, nec, neque, ni, seu, siue, Subeunt. Que, ue, ne, quidem, quoque, autem, uero, enim, praeeunt, et Subeunt. Ergo, igitur, itaque, equidem.

Constructio intransitiva.

1. Verbum personale finiti modi, ante se nomina-
tivum, eiusdem numeri et personae. Quis loquitur?
Verbum infinitum aliquando nominativum regit. pretium
non meum. Et verbum in suo casu, i. orare vel
pa... in solatium. prima et 2a persona saepe
non explicatur, ut in dicta sententia saepius,
Ego liberavi, vos non curatis. sunt nuptiae
saepius quae dicimus. Cur istud ausus es dicere?
2. Infinitivi modi post se habent ante se accusativi
casum. Salutem te admoneri gaudeo.

3. Nomina adiectiva, pronomina et participia
cohaerent cum suis substantivis genere numero
et casu. Bonus vir; pomasintilla, contempta.
Substantiva coniuncta saepe adiectivum pluralis
requirunt. Petrus et Paulus ipsi nos docuerunt.
Quod si adiectivum singularis sit numeri, cum vici-
niore substantivo genere numero et casu consentiet.
multorum odia ac molestia perferenda est.
Adiectivum parte praestantius genus sibi vendicat

virile praestantius est muliebri et neutro; in
rebus inanimatis muliebre praestat neutro.
[illegible] uxor liberi [illegible]. Hic genus, aetas, elo=
quentia opes paria sunt.

Relativum qui, quae, quod concordat cum ante-
cedente in genere et numero. Nullum officium est tam
sanctum, quod non avaritia violare soleat. Item pronomina
relativa, ille, iste, ille, ipse, is, idem, concordant
cum antecedente in eodem genere, numero et
casu [illegible] cohaeret. Quae [illegible]
tis [illegible] defensio est oblata, [illegible]
duo substantiva posita cum alterutro concordare
potuit. Propterea terra [illegible] stella facta
Phaëthon dicitur. Quantus, qualis, talis relat[iva]
[illegible] ante se [illegible] numero
cum [illegible], dixit [illegible]
casu [illegible].

Verbum personale finiti modi utrique nu[mero]
[illegible] utrumque nominativum ad [illegible]
pertinet. [illegible] Infinitivi modi
[illegible] ad nominativum
post se nominativum [illegible]

præcedentis verbi ptinet, qualem videri
nimis timidiq ꝗ par pudet.

Interrogatio et responsio casu conveniunt.
Quid vidisti? Sepulchrum Christi.

Transitiva.

Duorum substantivorum diversæ rei alterum in gen=
itivo casu. verecundia ornamentum a=
micitiæ. Idem de adiectivis substantive posi=
tis. Tum ubi et potionis adhibendum.

Res genitivo aut ablativo in possessione
gaudet. Res rei alienæ; de vi.

Substantiva laudis et vituperii geni=
tivo, ut ablativo gaudet. vir summa pru=
dentia, maximi animi.

Adiectiva scientiæ, curæ, copiæ, et horum contrariorum
ut peritus ignarus; procul, expers, plenus inanis;
genitivo iungunt. peritus litterarum stultorum plena.
Item quæ in ax, ius, idus, osus, et verbalia
reus culpæ, avidus victis, studiosus literarum
tenacior, immemor, securus, verbi iniuriæ

amicorum. praeterea, praeceps animi, integer
vitae, ambiguus consilii, fessus belli, incertus
ira &c. apud historicos inveniuntur.

Certior genitivo et ablativo cum praeposi-
tione de gaudet. Certior consilii, de consilio.

Partitiva genitivo pluralis gaudent. Nullus
[illegible], unus utrumque, aliquis, aliquis, alter al-
teruter, uterque, neuter, nullus, quis, quicun-
que, quidam, quilibet, quisque, unus, quisquam, quisquis, sol[us]
velut unusquisque, tot, tota, totus, uterque, utique, uter-
libet, utervis. Item numeralia, primus, quintus [illegible]
Item alia partitiva; multae arborum; paucae
amicorum, tanaz nigra.

Si multa eiusdem generis coniunctio, utrum
superlativum cum genitivo pluralis. Eruditissimus philosophorum. Sanctus oratorum
Superlativa et partitiva inveniuntur et genitivo singu-
lari. Sancti multorum. Ornatissimus nostrae aetatis. Huc
spectant, quotus, quantus, municipium, aetas, Italia &c.
Partitiva et genitivum in ablativum cum praepositione
mutant et genitivus in ablativum cum praepositione
e, ut ex, ut de. Ex his natu minimus. Fe-
rocissimus ex omnibus. De tuis officiis hoc minime. in accusativum

in accusativum cum praepositione utitur, ut ante
Honestissimus utitur suos, an alios acceptissimus.
Nomina significant difficilis generis, ut Lat.
exigunt. Docilis, facilis, difficilis. Item nomina com-
positi q. proprium servitutis, ut valetis.
Nomina commodi, voluptatis gratiae, favoris, aequi-
tatis, fidelitatis, et gratiae, dativum poscunt, ut
amabilis, formidabilis, optabilis. Item quae
composita ex con, ut conscius, consentaneus, concors,
cognatus, confinis; simplex, obvius, obnoxius, absq;
ng proprius fidus. Socius sciens aetate tempore proxi-
mum habent. Consortius relatum ad personam habet dat.
et re genit. Rex consilii.
Accommodatus, appositus, aptus, idoneus, ha-
bilis, utilis, inutilis, natus huic rei, ut ad hanc
rem.
Adiectiva significantia autem dimensionem ac-
cusativum, ut ablativum casu postulat, significantem
certam mensuram. Fossa sex cubitis alta. Arbor
sex pedes mille cubitos latus pedes centu
quinti. Certam mensuram significant; longus latus,

atq; studij crassq. Certa; Quibus igitur omnia peting, doctrinae; pes, cubitum, palmus, vlna, passus, stadium, milliare, siue milliarium.

Extorris, nudus, dignus, et contra indignus, inanis, Atq; refertus, inops, locuples, alienus, onustus. Infecundus, plenus, cassus, diuersus, potens, cum fretus, vacuus, cum captus, praeditus, orbus, indignus, liber, viduus, sibi hunc casum assumunt, alii genitiuum, plenus, diues, dignus, inanis, inops, alienus, plenus, diues, potens, vacuus, liber, viduus, et genitiuum poscunt.

Opus, cum est, ablatiuum postulat, opus enim indeclinabile cum substantiuis constat. Duce nobis opus est. sic genitiuus cum opus stat. Ad eam rem vsus est homine astuto.

Adiectiua dimensiones, et numeralia ordinis ablatiuum cum praepositione, vt ab admittunt. Alter ab illo, sic vna a. Alienus ab aetate.

Comparatiuus hunc ablatiuum. Quo clarior, Audentes fortuna iuuat, in casu vero. melior tutior est certa pax, quam sperata victoria. Et si sit partitionem genitiuum, et ablatiuum cum praepositione, Animalium fortiora.

ꝓpositione e, ut ex. Ex duob9 pot. Et verba
tiuum, ut infer, inferior fortior. Et q̄ tr[ansi]tiue
casu ablatiuum significantem excessum, procerior
te cubito. Item hos ablatiuos; opinione, spe, æquo,
iusto, solito, dicto.

Plerique adiectiua ablatiuum postulant,
significantem, laudem, vituperationem, partem, modum,
ut eam, bona insignes, vitijs nobiles, lingua
hesitantes, voce absoni, vultu, motu corporis
vasti, et agrestes, pedibus ægri, pallidus morte.

Verbum.

Actiuum post se accusandi casum postulat,
Amauit patriam, Diligo, lego, fero, veho, laudo,
commendo, vitupero, scribo, celebro, too, admiror &c.

Accusandi, absoluendi, damnandi, accuso,
necnon accerso, arguo, allego, adstringo,
coarguo, defero, incuso, insimulo, insimulo, po-
stulo, absoluo, damno, condemno, conuinco, post accu=
satiuum, genitiuum admittunt, q pœna, criminis
fit. viros sceleris arguis. Stultitiæ alligat.
criminis ut accuso, arguo, defero, postulo,

appello, absolvo, damno, condemno, mutatq;
in ablativum cum praepositione De. De negligentia
me accusas. Nomina criminum ablativo sine
praepositione effert. Condemnabo te crimine. Dicitur etiam
capite aliquem damnare, punire, plectere. Absolvo,
libero, obligo, adstringo, multo, obligo,
obstringo, ablativum petunt, pro absolvo.
purgo me de aliqua re. Admoneo, commoneo,
commonefacio genitivum habent vel accusativo,
commoneo te officii. Admittunt et ablativum cum
De. Dequo vos admoni.
Aestimandi, aestimo, duco, facio, habeo
pendo, puto, in accusativo admittunt, magni,
parvi, pluris, plurimi, parvi, minoris, minimi, tanti,
tantidem, quanti, quantivis. Dicitur etiam, magno, permagno
parvo, paululo, minimo, plurimo, et tantum pro
uno aestimare, flocci, nauci, flocci, pili, assis
teruncij, nihili; hujusmodi pendo flocci. pro nihilo
habeo, puto. dicitur, quod aestimo,
genitivum admittunt in malis.
Dandi, reddendi, committendi, permittendi,
declarandi, anteponendi, postponendi, aut accusativum

datiuum exigunt. Itē facio tibi iniuriā, fidē, ago vobis grãs, mitto, scribo tibi et ad te lrãs. Et multa composita ex ad, in, ob, p̄, sub. Habeo tibi fidē, i. credo; prästo tibi fidē; i. seruo. Dī: do tibi hoc laudi, vitio, culpæ, crimi, piacu̅li, honori, vestis id mihi vitio, stultitiæ, item id tibi honori, gtæ, laudi, vitio, dāno. Nō dī: pecu̅niam tibi gratias, sz, dedi tibi pecunias mu̅tuas. De cæteris cog̃ dta, comodam, ...beo, i. impero, volo, p̄oiq in infinito, iubeo te impare, Aliaq ... rei. ... ea q facienda ē, i. in cōpositione

monco, doceo, flagito posco reposco rogo, interrogo, celo, duos accusatiuos admittunt. moneo, admoneo, commoneo, doceo, edoceo cu̅ illo te de hac re, i. certiorē facio. Sic, interrogo, celo te de reog. Commoneo, hz accu̅satiuu̅ cu̅ genitiuo ut ablatiuo. Erudio, in̄stituo, informo, instruo, imbuo, hz ablatiuū cu̅ accusatiuo.

vestiendi, implendi, onerandi, liberandi, et his contraria ablativum post accusativum habent. Omnes nos mendaciis temeritatis compleuit. Et multa inradi. Aegritudo me honore privat, munito, tormento, paravit aliquid pretio. Impleo et genitivum admittit, olla dexario complet.

Petendi, auferendi, removendi, abstrahendi, accipiendi, post accusativum ablativum cum praepositione poscit, ut ab postulat. A te peto. pecunias ... abstulit. Abstinet se ab iniuria. Quaeso et ablativum ... Quaeso a vobis. ... libertate abiunentia ... ...

... ... exeo, ... expelli atque ... post accusativum ... subiunctivum post ... ... Exorauit me ut ... ...

Aufero, surripio, eripio post accusativum ... nunc dativum, nunc ablativum cum praepositione habent. ... ... abstuli, ut a te.

Doceo, impertio, ...

et aliqn verno nō dativum, nō ablativum sed sine preposition. pt accusativum. Ego pauca his dīc toribus docuit. Tu rite docuit. Cavearibus nos interclude[re].

Passivum ablat. cum ƒ, ut ab postulat postje. Ex gemino accusativo mutat in nominativum q pt personam spect. Antonius docet a me bras. At ag ad eandē psonā spectās in nominativum mutat. Caesar creat a me consul. Interdum hz dativum p ablativo. vix audior illi. Interdum accusativum cum p. perpetuare consulere creant.

Sum genitivum possionis petit, aut sententiam ut aliqd ptinere, Cuiusvis hois errare, et Satago, egeo, indigeo, Rex hic magz satagit. Egeo consilij. Indiget celeritis.

Reminiscor, i. recordatus sum, tu genitivum, tu accusativum postulat, recomemineris. Ociag creat ces meminerunt, promentione facio, hz genit, et ablat cum de. Rei meminit. Decebus meminerunt.

Auxilior, comodi, incomodi, favoris

Studiȷ dativum h[abe]z. Item [illegible] subiecti, item
Sui, Suane bre, et cognoscita. Sunt amite
in necesto e. Nec [illegible] ablati [illegible] ebest
historia [illegible]. Item inservio, indulgeo obe-
dio, ausculto, servio, cedo, obsto, repugno,
[illegible], [illegible], [illegible], illacrimo, [illegible]
[illegible], succumbo.
[illegible] Sum et dicor dativos h[abe]z. [illegible]
[illegible] molestia fuit. Dativum [illegible] nominativo, [illegible]
[illegible].
[illegible] Studeo h[abe]z accusativum [illegible]
[illegible] ad. [illegible] studium [illegible], [illegible]
Consulo tibi, [illegible], i. [illegible]
Antecedo, anteeo, antesto, antecerto
attendo, [illegible], illudo dativum, et
accusativum [illegible]. [illegible]
res. Interdico [illegible] dativum ablativum h[abe]z, [illegible]
Gallia Romanis interdixit. Et accusativum.
[illegible] purpura interdiximus.
[illegible] tibi calamitate, [illegible] tibi [illegible]
dom. Post ablativum h[abe]z. [illegible]

Et accusatiuum, ut vir regi à facio, ago. Quid
ad pus? Sic, aro terram, viuo vitam, curro
stadium; calleo sensum illius, curro cursum, ser-
uio seruitutem, ambulo iter; in latum unguem
aut digitum transuersum ab officio discedo; eo
redeo viam, et domum reputata atque exhala; ro-
rauit nubes.

Egeo, indigeo, careo, vaco, vescor, viuo,
maneo, redundo, fluo, scateo, pluo, abundo,
consto, supersedeo, valeo, sto, laboro hic ablatiuum.

Sub ablatiuum Cendis ut ubi per animus petit.
Sis animo forti. Aliquis genitiuum. Sub illius conflij.

Egeo, indigeo et genitiuum habent. Bellum
indiget celeritatis.

Tremo artubus, cado gladio animo. Pendeo
animis, pendeo animi. Stare decreto, pacto,
iureiurando, promissis. Constanter et animo et
corpore. Laborare ex pedibus; ex inuidia.

Vapulo, veneo, fio passiuorum more construun-
tur. Sagittibus ab eo vapulauit. ... vere.
tandem fieri ab te. Fio hic et ablatiuum sine
praepositione. Quid me fiet? i. de me. Quid me
futurum censes? Quid tibi futurum? Quid hoc

hoc facietis? ad hunc.

Misereor, peniteum tz. misereri mei.

Obliviscor, recordor, reminiscor gen.

ut accusat. hunt. obliviscitur ... obliviscor.

Auxilior, adulor, famulor, gratulor,

medeor, obtrector, obloquor, patrocinor, dat.

Praestolor, abdicor, medeor et accusa-

tivum hunt. ... praestolare hic?

Utor mei, ... meis.

Precor bene male te aliquo.

Primor, minitor tibi morbo: largior,

loquor, admetior, remetior, assentior, ...

gratulor, gratulor, ... tibi hanc rem ...

... dignor, misereor, ...

... te amore, benevolentia. ...

... ..., metior, despicior ...

... ex ancilla, ex ea ...

Ablativ.

Utor, oblector, laetor, vescor, fruor, de...

... potior, fungor, glorior, nitor, ...

abutor, hunt ablativum. potior, i, fruor, ...

et aliquæ vimo genitivum, construuntur reg.
Potior, vescor, fungor et accusativum. construitur
comœda, vescitur ea. fruniturque officium.

Periclitor, i, [illegible] periculum [illegible] adolet. [illegible] i.
experior, conflat. [illegible] periclitabitur i.

Est Sapientis. interest reip. Plurimum re
fert compositione, pertinua, sua, nra, vra in
terre, refert. Cuia, cuius interest, meum, tuum,
suum, nrm, vrm e. magni, parvi, tanti, quanti,
magnum in genitivo in interere et refert,
magni, parvi, nihil, refert. Plurimi interesse,
mea refert.

Accidit, cadit, contingit, evenit, obvenit, ob
tingit; incidit, cedit, succedit, benevertit,
malevertit, conducit, mihi, tibi. Libet, licet, liquet
expedit, mihi, tibi.

Decet, dedecet, iuvat, delectat, te.

Miseret, miseretur te aliorum; pœnitet
me verbi; pudet me sui, pigetque; tædet
nos vitæ.

Attinet, pertinet, spectat ad me.

propria pagorum, castellorum, urbium; quae ut
2. declinationis ponuntur in genitivo post quod
verbum, quod innuat ubi: Romae est, [illegible]
belli, militiae, domi. 3. declinationis et pluralis in abla-
tivo. Babylone mortuus est. Est puteolis.
Dic, de cure, ut [illegible]. Per quod Roma, Ca-
rthagine, Athenas, Rus, domum. Nuntio,
do, Sciat latentes [illegible]. Res domum [illegible]
Suas abeunt domos. [illegible] Ria, Carthago
gine, Athenis, domo, [illegible] insularum, regio-
num, provinciarum praepositionem desiderat. [illegible]
iter [illegible] via [illegible]; vagatur tota asia;
toto foro; [illegible] Italia.

Dativus verborum commodi, incommodi, [illegible]
bi [illegible]

Quamdiu regnavit? accusativo vel
ablativo. 30. annis, ut annos. Quando? ablat. Anno
tiore.

Loci distantia loci accusativo [illegible]
Cubitum [illegible] assiduo usu poesis,

Ablativus absolutus [illegible]

instituti, &c. modi, actionis. culpa vili, via culpa haec accidunt. sequitur ... morti. Exceptiones ... fractibus superat. pretij. Senatus tritici modium tribus denariis aestimavit. ...: Tanti, tantidem, quanti, quantiuis, pluris, mino ris emit, vendit. et: pretio tanto, quanto, minori. tribus denariis aestimavit, valet denos ut denis.

Spero fore, ut contingat id nobis. putami fu turum ut veniret. suspicor fore, futurum ut infringat improbitas. Affirmo fore, ut edi ...

Verbis capi, soleo, debeo, incipio addunt &c. infinita. Quin mentiri solet, peierare consuevit. Item adiectiue neutrius. pium est misereri ... fore. Item, paratus facere, ... et, breui dicam. fore futurum, auguror, confido, credo, existimo, puto, audio, video, ominor, suspicor, opinor, affirmo, polliceor, permitto &c.

Studium videndi; finis deplorandi. periculi ... cupidus ... nauigandi, ... dicendi. plorando defessus sum. Abminuit ...

inuidentia dixi pt. in scribendo in poeta
Detransferendo. pro vapulando, l[illegible] loquendo.
Aptus ad exequutionem. Obsoluendum, habere
spoliandum. Ad domandum. passiua, nec
nomina excolendo. Habile tundendo, ukhe
bibendo. Studiosus reip. defendenda.

Deriontabatur ibo. optimum factu.
praedi, potibus.
Exosus tuos mores. peritus et lassus hanc
uiam.
Insolens, nitebaris, impotens, impatiens uisio
niae.
Sum expectaturus fratrem. i. debeo, ut eum
expectare. Frater mihi expectandus.

Pronomina.

Primitiua substantiua in genitiuo.
Hoc tuorum. id temporis. Eodem loci. Hoc comedi,
nomini, noctis, aetatis, solidis, libertatis, viri
peripateticii ijdem, qui academici.
praeter pudorum theologicatis. tum haec pe
Sui genera patrum. Sui bini, suus, nos, vos.
verba, participia, nomina adiectiua, quae

nitiuum postulat, genitiuis mei, tui, sui, nri, vri gaudet. obseruantẽ studio sum; mei, tui, sui &c.

Interest, Refert, mea, tua, sua, nra, vra; 1 nig. solig. genitiuum.

Noia numeralia, partitiua, comparatiua et superlatiua, genitiuos nrum, vrm exigunt. vrm pmq. singulos. vrm. maiorivrm.

Nulla parte mei amisi; i. ū manu &c. tui, conseruatio sui, nri, vri. Amor mei. i. amor.

Sui sibi se reciproca. Cæsar recordatur sui; indulget sibi, amat se, loquitur secum; petit te, ut miserearis sui; ignescas sibi; leve fidem tuam suscipiar. Sing. indulget liberis suis.

Præpositio.

versus suo casui postponitur. Megara versus nauigauit. Item, tenus, in plurali desiderat genitiuum. Lumborum tenus. umbilico tenus. A, consonantibus præponitur; Ab vocalibus et 2, R. I.

Abs, T: In cum verbis motus hz accusativum q etis Ablativum. Sub, i. circit, p, paulo ante hoc tpre accusativum; item post, et in verbis motus, in verbis q etis Ablativum. Super motus accusat; et q hmt, pt verba; de. ps de Ablat. Subter accusat. motus et q etis. Dr, usque ad.

Adverbium.

En, Ecce nominativum et accusativum admittunt, et dativum.

Satis, abunde, affatim, parum, nimium, partim, ergo, gratia, genitivum postulant. Item Superlativa, nusquam, Sapiss. etc. ubi, ubivis, ubinis, quovis, quoquo, usque terrarum, genitivum. Longe genitivum. Eo consuetis. huc natum.

pridie, postridie, eius diei, ut eundie.

Convenit, gerunt natae vinere re obviam alicui ire.

Propius prae urbe, Italia. Abhinc duos annos, ut duobus annis.

Comparati

Comparativa ablativo gaudent, rara ma nihil aliq. crescit. plus eo. quinquagies.

Ubi? Ex. hic, istic, illic, ibi, inibi, ibidem alibi, alicubi, ubiq. utrobiq. ubilibet, ubivis ubicunq. passim, vulgo, utq. foris, nusq. longe peregre nullibi. Supra, subter, infra, ante, post etc. nucubi, necubi, sicubi, ubicubi, usquam, usq.

Unde? Hinc, istinc, illinc, inde, indidem, aliunde, undelibet, undevis, undiq. undecunq. undequaq. aliunde, utrinq. eminus, comminus, superne, inferne, peregre, utq. foris. Siunde, necunde, undecunde, intrinsecus, forinsecus, extrinsecus. funditus, radicitus, stirpitus.

Quo? Huc, istuc, illuc, eo, eodem, illo, aliquo alio, neutro, utroq. quoquo, quoq. quovis, quolibet intro, foras, peregre, longe, nusq. siquo, nequo, quopiam, usq.

Qua? Hac, istac, illac, aliqua, qualibet, quacunque, neq.

Quorsum? Horsum, istorsum, illorsum, aliorsum,

 Constructio Adverbiorum.

deorsum, sursum, dextrorsum, sinistrorsum, laevorsum, prorsum, quorsum, rursum, utrorsum ut utrorsque, retrorsum ut retrorsque, quoquoversum ut quoquoversque
ut, q. postquam ubi ab urbe discessi. pro
quomodo? ut tot iacet. Post Adeo, ita, sic, tam, talis, tantus, tot. Adeo ignarus erat harum rerum?
Antequam dicas, ut dicam. priusquam incipio, vel incipiam.
Hic, dextrae, Ita, i. perfecto sum, ut sim, tibi.
Per, sane, valde, oppido, nimium, expe-
expriore, apprime, admodum, vehementer expeditus, puerilis, pauci, copiosus, honestus.
Quam multi? Quam sint morosi.
Quam, i. quantum. Quam petiui misericordiam.
tu se altius est, quam ut nos suspicere possimus.
Quam, i. valde. Quam saepe.
Tam, multa, quam multa.
Per, multum, nimium, tum, quantum, aliquantum, firme, bona, longa.
Paulo, nimio, aliquanto, tanto, eo, quo, multo hoc quanto. superiores sumus, tanto nos submissius geramus.

Quoniam, tu ita vis.

Interiectio.

O, vir fortis, forte, bone! Heu pietas, me miserum, pro Deum ... Hei, væ misero. Cedo tabulas mihi.

Coniunctio.

Talis et vixi et vivis. Quæ nunc ... Senatus an populus. Etsi, tametsi, quanquam ... Tacitus dicenter etsi, tametsi, quiqui ... Etiamsi, quis ..., ut quis ... Si quis ... Ne appo... Ut post vereor, timeo, ne ... pro ne. vereor ne placari possit. Ne non ... pro ne. vereor ne exercitum firmum habeat. ... ut ne, ... ne. Impedit, ut ne ... Ni, nisi, si, dic, ... Quod misisti, miserus. Nostri ... Quia quæ ..., ... ædificata est, fugit.

Figura

1. Enallage, una pro ... alia ponit.

Quã turpe ẽ, absentes, in vinculis quam turpe sit nobis. 2. Ecliptis defectu partis petit. Ego hinc rideo ad me, ego ibo in Tusculanum. 3. Zeugma, defectu ẽ verbo assumit. Nulla possessio, nulla vis auri pluris quam virtus æstimanda ẽ.

Syllaba

fiunt ex una vel pluribus literis. Ex vocalibus fiunt diphthongi. Consonantes 1. Mutæ, b, c, d, g, k, p, q, t. 2. semivocales, f, l, m, n, r, s, x, z. Et, interposita liquidis l, r. vim habet mutæ. J, inter duas vocales posita consonans ẽ, valetque ex i, maior. Duæ liquescunt, in vim robustiore calis ante consonantis amittunt.

Nulla vocalis apud Latinos præter hebræis aut longa ẽ. vocalis ante vocalem brevis est, puta. Fio, i, habet longum nisi sequatur r. tum n, breve ẽ. fieri. Genitivus et Dativus 5. declinationis e, ante i, producunt; diei, speciei. Praeter Rei, spei, fidei. Genitivus in ius habet i,

longam in soluta; in carne sub breve, sub
longam. ut unius. illius. Alterius ubique i, breve
ne, aliis u. longam. Ohe, pariter etiam. Cai,
Pompei, vultei et similes vocandi casu penulti
ma sunt longa. Aer, chorea, platea, Cythe
rea, elegia, Darius vocalem ante vocalem lon
ga sunt, graeca pl. ?idea, Andreas, Sophia,
Philosophia, Symphonia, etymologia, ortho
graphia &c. vocalem ante vocalem corripiunt.
Diphthongus longa e. Aeneas, praemium, laus.
Prae composita vocale praecedente breviatur,
praeire, praeustus. vocalis ante duas consonantes
ut ante x, z longa e positione, terra, praeter
gaza, maiora, Troia. vocalis brevis ante
mutam et liquidam eiusdem dictionis in carmine
communis e, at in soluta oratione perpetuo corripitur.
ut volucris, nutrio. vocalis ante f, et liquidas
corripitur. Refleto, refluo, reflagito, refringo,
refraeno. Abluo, obruo, subleuo, adiutor
et caetera ex ipsis praepositionibus composita

vnam priorem corripiunt. pu, u. vero lig-
sunt, ut secmossa. s, inter duas vocales
in compositis, bisque, quiisque simplex
consonans, corripit praecedentem.

Praeterita dissyllaba habent priorem lo-
ngam, ut vidi, veni. Sto, do, scindo, fero, ra-
piunt bibo, findo priorem. Abscidit habet penul-
timam longam.

Cum prima syllaba praeteriti geminatur, eadem
et 2.a brevis est, religi. Excipe, cecidi,
pepedi.

Supina dissyllaborum habent priorem lon-
gam, visum, motum. At ratum, atque sero, do,
itum, cieo, lino, queo, quoque, ruo, sino,
rapuere priores. Citum a cieo prima brevis; a
cio, longa. Statum habet priorem communem.

Supina in itum polysyllaba praecedente
u, habent penultimam longam, solutum, argutum.
Item a praeteritis in vi, ut cupivi, cupitum.
Praeteritum cognitum penultimam brevem habent.
A praeteritis in ui, penultimam habent breuem.

pronum, monitum, tacuum, tacitum.

Derivata sequuntur naturam eorum, a quibus desinant. ut lectabam, legam, lege, legito, pro brevi, quod oriuntur a presenti lego, legis, cuius penultima brevis est. Legeram, legissem, legero, legisse, pro longa, quod a præterito legi nascuntur, cuius penultima longa est.

Composita brevitatem, vel longitudinem simplicium sequuntur. perlego. perlegi. A simplicibus longis orta corripiuntur, deiero, peiero, a iuro. Pronuba, innuba, a nubo. Semisopitus, a sopitus: maledicus, a dico. Cognitum ex notum.

Composita ex præpositionibus brevia. Abeo, Adoro, Antefero, circumago, incuro, obeo, pereo, refero, subeo, superaddo. Refert in indicativo, seu verbo esse est longum. Coactum, pro longa. Anhelo, pro brevis. Aperio, omitto, operio, comitium. Amitto, corrupo, deduco, diripio, dido, separo. Dirimo, diversus. trano, traduco, trado. proveho. profugus, profanus, protervus, profi=

ciscor, pröper, pröcella, pröfecto, pröpa
go gener, pröpago vitis. propino, pcuro
pará lictoram; ŏfundo.

Si por pr compositi è terminet vo
cali, fere breuis ē. ut ligfatio, tepefacio,
tremefacio, stupefacio, nefas. excipe ne
qs, neq, nog, neq, neqtia, neqq, neqtq, ne
qn, videlicet, veneficij, venefica. prior
pes desinens in i, ps corripitr. ut, cujus, cau
sidicus, polydorus. I, longum hnt, ibidē, vbiq
idē pronom virile, biga, quadriga, biduum
triduum, sigs, siq, sig, sutiret, ilicet, tibi
cen, meliphylon, trinacria; meridies,
meridior, quotidie, quotidiaq. Quidā,
quis, qlibet, tantidē, &c. pduib. Nolo,
qnq, quinq, nitrodus, rekonuerss.

Incrementum genitiui nominatiuo sylla
bas numero longioris penultima erit, ita
supellex, composita ex caput brūs ps
finita, duplici augmentō. A pr̄ labū
ē. Ambiguē, e, i, v. 2.ᵃ corripiunt. miser, vir

Saber. Excipe Iber, Celtiber. A 3.a longū.
vectigal, pietas, pax, calcar. Excipe Sal,
par, hepar, nectar, bacchar, vas, mas, anas
lar, iubar, poema, stema, trabs, Arabs, dro-
pax, anthrax, atrax, Smilax, climax, stax,
fornax, colax, styrax, fax, abax, corax, hy-
rax. E, 3.a breue, Legemes, teres, penitus, fe-
nix, grex. Enis longū. Ren, Siren. ver, Iber,
complex, heres, merces, ger, lex, vemex, ha-
lec, seps, plebs, rex, hallex. Michaël, crater,
taper. I, y, 3.a breue. ordo, pugil, carmen,
cesper, sanguis, pugis, chlamys, chalybs, pollex
carex. Longū. Cryps, vibex, absis, glis, dis,
lis. Felix, mastix, bombyx. Breue, Histrix,
fornix, varix, coxendix, cilix, chœnix, natrix
calix, calyx, nix, Sardonyx, onyx, pix, Salix
silex. O, 3.a longū. unio, Sol. Excipe Syndonsc
marmor, ebur, cops, mer, arbor, lepus, tripus
bos, compos, impos, praecox, Scrobs, Aethiops.
V, 3.a breue. Lux, pecus. Excipe udis, viris,
palus, tellus, virtus, fur, pollux, lux, fauis.
Incrementū verbor. ft. quauis gtba.

Excipe, damus. E, producitur, flebam. E, am e, corripitur in præsenti et imperfecto 3.æ coniugationis. cognoscere, legere, Keris, iere, producitur. quererus, quæquerere. E, am, Kam, Kins, Ke, corripitur. Item beris et bere subiunctiui 2.æ et 3.æ coniug. I, corripitur singularis. penultima præterito, iui, longa; petiui. Adde nolito, nolite, nolimus, nolitis, velimus, velitis, simus, sitis, simus, sitis, possimus &c. Imus in præterito penultimam corripit, venimus. O, producitur. Quitote. v, corripitur, sumus, possumus.

A, in fine longum, memoria, gloria, alia. Corripe, eia, ita, postea, quia. Casus omnes in a, præter ablatiuum, et vocatiuos græcos, E, breue. Excipe, die, omne, hodie, fame, ferme, cete verba imperatiui modi 2.æ decl. vide habe. ne, te, se, fere, ferme, ohe, plaude, valde, minime, suauè, benè, malè, facilè, I, longe. Corripe, nisi, quasi, mihi, tibi, sibi. c, ambiguum. Excipe. ò, do, sto, Datiuos, et ablatiuos, ergo, ideo, quando, subito, merito, multo, adeo, ideo.

Corripe, modò, quò, dummò, postmo, citò
imo, ægsio, duo. Coë, serò, verò. V, longū,
pranu, cornu. B, D. T, brevia. C longū, hoc,
sc, hic. Corripe donec, nec. L, breve, sed.
Longū, sal, nil, sol. N, longū, sin. Corripe,
an, in, forsan, forsitan, tū, atn, viden, item
N, simila; q faciunt genitivo inis, ut nōen.
R, breve, semp. producit cur, for, fur, ibe,
lar, ver, par, compar, dispar, impar. As, longū.
Excipe, dives, eques, hospes, poles. es, ites,
ades, penes. Is, ys, corripiunt, ut apis. Excipe
obliqs in dis, viris, celis, vis, nōen et verbū, velis
sis an compositis, quis, nolis, adsis. 2. psoar
4.ª conjug. nesis, sentis. Et q 4. geting cuit
ni inis, entis, itis penulta lōga. os, longū,
Corripe os, osis, compos, impos, melos. us, breve,
Excipe plg, rus, tus, salus, tellg, palus. Noia
4.ª declinois, vultg.

Pes.

1. Spondeg, cstat ex duabg syllabis lōgis,
ut posent, omnes. 2. Pyrrhichig ex duabg bre=

nibg. vt furor, ruit. 3. Choreg ex lōga et bre
vi, ferma, virtus. 4. Jambg ex brevi et lōga.
vt viros, rogas. 5. Molossg ex 3bg lōgis. Conten
dūt. 6. Trochg ex 3bg brevibg. facere. 7. Da
ctylg ex longa et 2bg brevibg. Corpora. 8.
Anapæstg ex 2bg brevibg et lōga. Animos.
9. Bacchig ex brevi et 2bg longis. dolores
parabat. 10. Antibacchig ex duabg lōgis et lōga
brevi, audisse maturg. 11. Cretig, ex bre
vi et longa; maximos, audiūt. 12. Amphi
brachy ex brevi, longa et brevi. Cadebat

Carmen.

1. Hexametr⁹ cōstat 6. pedibg, q̄r 5.ᵘˢ da
ctylg, 6.ᵘˢ Spondeg, reliq dactyli, vt Spondei:
urbs antiqua ruit, multos dominata p annos. 2.
Pentametr⁹ 5. pedes hz, q̄r 2. p̄i dactyli
vt Spondei adiuncta syllaba lōga; cæteri
perpetuò dactyli, qbg semper adiūgr. Ov.
Oīa hoīm tenui pendentia filo; Et subito casu
q̄ valuere ruunt. 3. Senarig Jambicg.

ni locis iambos hz. Est ille, q puri negotijs.
4. Dimeter iambicū 4. recipit pedes, et 4.
to iambos. Has inter epulas ut iuvat pa
stas oves videre properātes domū. 5. Scazon
sp 5.o to hz iambū, 6.o spondeū, caeteris
vibq in senario iambico cōstit. Extempora
lis factq ē neq Rhetor. Calphurniū n
scripsit et salutavit. 6. Anapaesticū
cstat 4. pedibq anapaestis, e mistis da
ctilis aut spondeis. 2 uesat, aether, ma
engq pars aetheris alti, tellusq ferax
Et vaga ponti mobilis unda. 7. Alcaio
nicū cstat spondeo et 2bq dactylis: Tan
te regia nobilis Antigenes nachifrum
cē posuit minas. 8. Asclepiadeū cstat
spōdeo 2bq choriambis, et pyrrhichio: ut spō
deo, dactylo, et syllaba longa: dd duobq dactylis.
Maecenas atavis edite regibq. 9. Phalecium,
5. pedibq cstat, spōdeo, dactylo, dd tribq choreis.
Comendo tibi Quintiane nros. Nros dicere
si tū libellos possū, qs recitat tuq poeta.

Carmen.

10. Sapphicũ 5. pedes hꝫ; choreũ, spon=
deũ, dactylũ, duos choreos; 3° cuius car=
mini nectitꝫ adonius ex dactylo. Integer
vitæ, scelerisq purus Nō eget Mauri iacu=
lis, nec arcu, Nec venenatis gravida sagittis
Fusce, pharetra.

309 63.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

Rhetorica.